

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED. Szerkesztőség: Somogyi ucca 22. I. em. Telefon: 13-33. - Kiadóhivatal, közlőkönyvtár és jegyiroda: Aradi ucca 8. Telefon: 306. - Nyomda: Löw Lipót ucca 19. Telefon: 16-34. Távirati és levélcím: Délmagyarország Szeged.

Csütörtök, 1930 július 17

Ára 16 fillér

VI. évfolyam, 159. szám

ELŐFIZETÉS: Havonta helyben 3-20 vidéken és Budapesten 3-60, külföldön 6-40 pengő. - Egyes szám ára hétköznap 16, vasár- és ünnepnap 24 fill. Hirdetések felvétele tarifa szerint. Megjelentek hétfő kivételével naponta reggel

Az új városi költségvetés

II.

(Adminisztráció.) Azt, amit a város most akar megtenni, magánosok már régen megcsinálták. Gyárosok, kereskedők, iparosok, bankok régesrég a minimálisra redukálták kiadásait. Csak a város várt. Természetesen a városnak sem lett volna szabad várnia. Dehát az ilyesmiért is, mint például a világháború felidézésének csekélységéért, majd a történelem ítélőszéke fog igazságot tenni.

Legyen szabad most rámutatni klasszikus takarékoskodási lehetőségekre. Azért mondjuk, hogy klasszikus, mert a takarékoskodásnak ezt a módját már régesrég felismerték, megcsinálták, az elmúlt száz esztendő alatt kis- és nagyvállalatok sorra alkalmazták. A hivatali személyzet létszámáról és munkaidejéről van szó.

Főlétszám szint vellanunk szociális kérdésekben. Bármely osztály ellen irányuló tendencia nélkül a legmélyebb szociális belátás, emelkedettség és szolidaritás érleli, fűti és izmosítja minden szavunkat, valamennyi mondatunkat és összes gondolatainkat. Meggyőződésünk, hogy nincs a társadalmi békének és evolúciónak nagyobb ellensége, mint a belátás és megértés hiánya az erősebbek részéről, az igazságtalanság és a nyomor. Bennünket meleg eszmei szálak kapcsolnak mindenkihez, aki dolgozik vagy aki szenved és úgy szeretnők, hogy becsületes és hozzáértő munkájáért mindenki teljes adag kenyérhez tudjon jutni. Tehát: teljes adag munka és teljes adag kenyér. Ez a meggyőződés vezet, amikor rámutatunk arra, hogy a városnál sokkal, de sokkal több tisztviselő van, mint amennyire szükség volna és hogy azt a munkát, amelyet elvégeznek, sokkal, de sokkal kevesebb tisztviselő tudná elvégezni, mint amennyit most alkalmaznak, ha a napi munkaidő nem 5-6 óra, hanem 7-8 óra lenne. Európa államainak nagyobbik része a nyolcórás munkaidőt sem igtatta még törvénybe. A munkaidő kérdését Magyarország sem szabályozta még törvénnyel. Ismerünk kilenc, sőt tízórás munkaidőt. Nemcsak gyárvállalatoknál, hanem irodákban is. Mégis meglehetősen hódít a nyolcórás munkaidő és ennél rövidebb munkaidőt csak olyan esetekre kértek és kaptak a munkások, amikor az a feladat, amelyet el kell végezniök, tulságosan igénybe veszi fizikai vagy idegeregüket, vagy mind a kettőt. Csak a városi tisztviselő dolgozik öt, legfeljebb öt és félórát. Igaz, hogy a hivatalos óra nyolckor kezdődik és kettőig tart és hogy ez összesen hatórás munkaidőnek felel meg. Dehát hányan vannak a városi hivatalokban reggel nyolckor, sőt félkilenckor is és hányan maradnak ott kettőig? Senkise mondja, hogy ez kicsinyeskedés. A nyomdászoknak nyolcórás munkaidejük van és reggel nyolckor pontosan mindenki a munkahelyén áll és déli 12, vagy esti 6 előtt el nem mozdul a szekrényre, illetőleg a gépe mellől.

A teljes adag munka mellett sürgetjük kivétel nélkül minden városi tisztviselő részére a teljes adag kenyeret. Rendesen fizetett tisztviselők adminisztrálják ezt a várost reggel félkilencről egyig és délután félnégytől hatig. Ez mindössze hétórás munkaidő. Nem mi, hanem a szegedi közéletnek egyik kiválósága állapította meg, hogy ilyen munkabeosztás mellett az egyébként is jól megszervezett adminisztráción kerek egymillió pengőt lehetne megtakarítani. Ez nagy, amellet megvalósít-

ható tétel, hiszen a szegedi költségvetésnek ugyanis az a legnagyobb hibája, hogy a túlmeretezett közigazgatás a tízmilliós kiadásnak majd hatvan százalékát emészti meg, a hátralékos négymillióból pedig egymillió megy el egyetemi kiadásokra.

De mi lesz azokkal, akiket a város elszanál? Vannak, akik a dolog könnyebb végét fogják meg. Ezek azt mondják, hogy mi történt azokkal, akiket az állam meg a főváros szanált el? Mi történt azokkal, akiket vállalatok bocsájtottak el? Nekünk nem ez az álláspontunk. A város igenis legyen kényesebb igényű és érzékű, de ne olyan módon, hogy ez állandóan százazrekbe, esetleg milliókba kerüljön. A leépítés munkáját évekkal ezelőtt meg kellett volna kezdeni. Hiszen jóval többet, mint évi félmilliót kapnak azok a városi tisztviselők, akik ma is ideiglenes alkalmazottak, akiket tehát minden igény nélkül el lehet bocsájtani. Előrelátó várospolitika gondoskodott volna ezek legnagyobb részének elhelyezéséről, hiszen volt rá mód. Hogy csak egyetlen esetet említsünk, akkor, amikor a Társadalombiztosító átszervezésével kapcsolatosan készültek az új tisztviselői kinevezések, fel kellett volna tártani a helyzetet a népjóléti miniszter előtt és kérni kellett volna, hogy a Társadalombiztosító új tisztviselői állásaira olyanokat nevezzen ki, akik ideiglenes alkalmaztatásban állnak a városnál.

A számvevőség és a hatóság toldozó-foltozó munkája hozhat némi *financiális* eredményt. A költségvetés teljes egyensúlyát azonban az biztosítaná, ha évek óta céltudatos, program-szerű munkát folytattak volna. Még mindig rá lehet térni a jó utra. Az az ur, aki azt állítja, hogy a szegedi adminisztráción könnyű szerrel meg lehetne takarítani évenként egymillió pengőt s amellet még javítani is lehetne az állapotokon, nem destruktív. Egy-ségespárti. Előkelő pozícióban van az egyik pénzügyminiszter és a véleményére a polgármester is sokat ad.

A lengyel kormány memoranduma a magyar, szerb, román, lengyel, cseh, bolgár, eszt és lett agrárfrontról

20. és 25. között tartják meg a sinajai konferenciát

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Belgrádból jelentik: A belgrádi lengyel követ-kormány megbizásából szerdán írásbeli memorandumot nyújtott át a jugoszláv kormánynak. A lengyel kormány a memorandumban javaslatot tesz az agrárállamok részéről alakítandó szervezet létesítésére, amely szervezet a mezőgazdasági krízis enyhítését tűzi ki céljául. A memorandumot a magyar, román, csehszlovák, bolgár, eszt

és lett államok kormányainak is átnyújtották. A Pravda értesülése szerint a jugoszláv kormány a lengyel javaslatot komoly tanulmányozás tárgyává teszi és a javaslatot támogatja. A magyar-román-jugoszláv agrárblokk megalkotására egybehívott konferenciáról azt írja a Pravda, hogy a konferencia napját még nem állapították meg, de minden valószínűség szerint július 20. és 25-ike között tartják meg Sinajában.

A birodalmi gyűlés leszavazta a kormányt

Nagy izgalmak Berlinben

Diktatúra-szakasz vagy házfelosztás?

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlés szerdán délutáni ülésén elutasították a fedezeti törvényjavaslat második szakaszát, amely a hivatalnokok szükségadójára vonatkozik. A szakaszt a birodalmi gyűlés

256 szavazattal 204 ellenében

utasította vissza a szociáldemokraták, a nemzeti szocialisták, a német nemzetiek és a kommunisták szavazataival.

A szavazás után óriási zajban felállott Brüning kancellár és bejelentette, hogy ezekután a kormány nem helyez súlyt a fedezeti törvényjavaslat további parlamenti tárgyalására. A kommunisták óriási zajjal fogadták a kancellár bejelentését:

— Lemondani, lemondani! — kiáltották a kancellár felé.

A birodalmi gyűlés ezután elvetette a gazdasági pártnak a ház felosztására vonatkozó javaslatát és a kommunisták bizalmatlansági indítványát. Rövid szünet után a birodalmi gyűlés ülését csütörtökre napolták el.

A parlament folyosóján egész délután nyugtalan élet volt. A képviselők

nagy izgalommal

vitatták a várható fejleményeket. Legvalószínűbbnek az látszik, hogy a kancellár élni fog Hindenburg felhatalmazásával és a fedezeti törvényjavaslatot

a diktatúra-szakasz alkalmazásával

rendeleti uton lépteti életbe. Nem lehetetlen azonban, hogy a kancellár a birodalmi gyűlés felosztása mellett dönt, amelyre a szerdai nap folyamán Hindenburgtól felhatalmazást kapott. A birodalmi gyűlés pártjai nincsenek elragadtatva a házfelosztás gondolatától.

Hindenburg elnök és Braun porosz kultusz-miniszter között

az acélsisakos szövetség

miatt támadt konfliktus ügye döntő stádiumba jutott. A porosz belügyminiszter és az acélsisakos szövetség vezetői szerdán tanácskozássra ültek össze. Politikai körökben bizonyosra veszik, hogy a megegyezés létrejön és ezáltal lehetővé válik Hindenburg részvétele a porosz felszabadítási ünnepségeken.